



## Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία: πιο βιώσιμη χρήση των φυτών και του εδάφους ως φυσικών πόρων

Brussels, 5 Ιουλίου 2023

Σήμερα η Επιτροπή ενέκρινε δέσμη μέτρων για τη **βιώσιμη χρήση βασικών φυσικών πόρων**, η οποία θα ενισχύσει επίσης την **ανθεκτικότητα των συστημάτων τροφίμων και της γεωργίας της ΕΕ**.

Μια **πράξη για την παρακολούθηση του εδάφους** θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για υγιή εδάφη στην ΕΕ έως το 2050, συγκεντρώνοντας δεδομένα σχετικά με την υγεία των εδαφών και καθιστώντας τα διαθέσιμα στους γεωργούς και σε άλλους διαχειριστές του εδάφους. Η πράξη καθιστά επίσης τη **βιώσιμη διαχείριση του εδάφους τον κανόνα** και αντιμετωπίζει καταστάσεις απαράδεκτων κινδύνων για την **υγεία και το περιβάλλον λόγω της μόλυνσης του εδάφους**. Οι σημερινές προτάσεις θα τονώσουν επίσης την **καινοτομία και τη βιωσιμότητα**, επιτρέποντας την ασφαλή χρήση της τεχνικής προόδου σε **νέες γονιδωματικές τεχνικές**, ώστε να καταστούν δυνατές η ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή καλλιεργειών και η μείωση της χρήσης χημικών φυτοφαρμάκων, και διασφαλίζοντας πιο βιώσιμους, υψηλής ποιότητας και ποικίλους σπόρους και αναπαραγωγικό υλικό για τα **φυτά και τα δάση**. Τέλος, τα νέα μέτρα προτείνουν επίσης τη **μείωση των αποβλήτων τροφίμων και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων**, η οποία θα συμβάλει στην αποδοτικότερη χρήση των φυσικών πόρων και στην περαιτέρω μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τους εν λόγω τομείς.

Τα μέτρα αυτά θα αποφέρουν **μακροπρόθεσμα οικονομικά, κοινωνικά, υγειονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη σε όλους**. Με τη διασφάλιση ανθεκτικότερων φυσικών πόρων, οι νέοι κανόνες στηρίζουν ιδίως τους ανθρώπους που ζουν απευθείας από τη γη και τη φύση. Θα συμβάλουν στην **ευημερία των αγροτικών περιοχών, στην επισιτιστική ασφάλεια, σε μια ανθεκτική και ακμάζουσα βιοοικονομία**, θα θέσουν την ΕΕ στην πρώτη γραμμή της καινοτομίας και της ανάπτυξης και θα συμβάλουν στην αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας και στην προετοιμασία για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

### Νέα νομοθεσία της ΕΕ για την αύξηση της αξίας του εδάφους και των πόρων του

**Επί του παρόντος, το 60 έως 70 % των εδαφών στην ΕΕ είναι σε κακή κατάσταση υγείας.**

Επιπλέον, ένα δισεκατομμύριο τόνοι εδάφους εκπλένονται κάθε χρόνο λόγω διάβρωσης, γεγονός που σημαίνει ότι το εναπομένον γόνιμο επιφανειακό στρώμα εξαφανίζεται γρήγορα. Το κόστος που συνδέεται με την υποβάθμιση του εδάφους εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 50 δισ. ευρώ ετησίως.

Η πρόταση για την πρώτη νομοθεσία της ΕΕ για τα εδάφη παρέχει **εναρμονισμένο ορισμό της υγείας του εδάφους**, θεσπίζει ένα **ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλαίσιο παρακολούθησης** και προωθεί τη **βιώσιμη διαχείριση του εδάφους και την αποκατάσταση των μολυσμένων περιοχών**. Η πρόταση συνενώνει διάφορες πηγές δεδομένων για το έδαφος, συνδυάζοντας δεδομένα δειγματοληψίας εδάφους από την έρευνα της ΕΕ για το πλαίσιο χρήσης και κάλυψης γης (LUCAS) με δορυφορικά δεδομένα από το Copernicus και εθνικά και ιδιωτικά δεδομένα. Απώτερος στόχος είναι η επίτευξη **υγιών εδαφών στην ΕΕ έως το 2050**, σύμφωνα με τη φιλοδοξία της ΕΕ για μηδενική ρύπανση.

Τα δεδομένα για το έδαφος θα **στηρίξουν την καινοτομία, καθώς και τις τεχνολογικές και οργανωτικές λύσεις**, ιδίως στις γεωργικές πρακτικές. Θα βοηθήσουν τους γεωργούς και άλλους ιδιοκτήτες γης να εφαρμόσουν τις καταλληλότερες μεθόδους επεξεργασίας και θα τους βοηθήσουν να αυξήσουν τη γονιμότητα και τις αποδόσεις του εδάφους, ελαχιστοποιώντας παράλληλα την κατανάλωση νερού και θρεπτικών ουσιών. Επιπλέον, τα δεδομένα αυτά θα βελτιώσουν την κατανόηση των τάσεων όσον αφορά την ξηρασία, τη συγκράτηση ύδατος και τη διάβρωση, ενισχύοντας την **πρόληψη και τη διαχείριση καταστροφών**. Τα υγιή εδάφη και τα βελτιωμένα δεδομένα παρέχουν πρόσθετες **ευκαιρίες εισοδήματος για τους γεωργούς και τους διαχειριστές γης**, οι οποίοι μπορούν να ανταμείβονται για την ανθρακοδεσμευτική γεωργία, να λαμβάνουν ενισχύσεις για οικοσυστημικές υπηρεσίες ή για την αύξηση της αξίας των υγιών εδαφών και των τροφίμων που παράγονται σε αυτά. Η πρόταση δεν επιβάλλει άμεσες υποχρεώσεις στους ιδιοκτήτες γης και στους διαχειριστές γης, συμπεριλαμβανομένων των γεωργών.

Τα κράτη μέλη θα ορίσουν θετικές και αρνητικές πρακτικές για τη διαχείριση του εδάφους. Θα καθορίσουν επίσης μέτρα αναγέννησης για την επαναφορά των υποβαθμισμένων εδαφών σε υγιή κατάσταση, με βάση τις εθνικές εκτιμήσεις για την υγεία του εδάφους. Οι αξιολογήσεις αυτές θα τροφοδοτήσουν επίσης άλλες πολιτικές της ΕΕ, όπως η χρήση της γης, αλλαγή στη χρήση της γης και δασοκομικές δραστηριότητες, η ΚΓΠ και η διαχείριση των υδάτων.

Η πρόταση καλεί επίσης τα **κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τους απaráδεκτους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον λόγω της μόλυνσης του εδάφους, με γνώμονα την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»**. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντοπίσουν, να διερευνήσουν, να αξιολογήσουν και να καθαρίσουν τις μολυσμένες περιοχές.

### **Ανθεκτικότερα συστήματα τροφίμων με νέες γονιδιοματικές τεχνικές**

Οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι χρειάζονται πρόσβαση σε καινοτομίες αιχμής. Οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας τόσο της γεωργίας όσο και των δασικών εκτάσεων και στην προστασία της συγκομιδής από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Οι **νέες γονιδιοματικές τεχνικές** (ΝΓΤ) είναι καινοτόμα εργαλεία που συμβάλλουν στην αύξηση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας του συστήματος τροφίμων μας. Επιτρέπουν την ανάπτυξη βελτιωμένων φυτικών ποικιλιών **ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, ανθεκτικών στους επιβλαβείς οργανισμούς, που απαιτούν λιγότερα λιπάσματα και φυτοφάρμακα και μπορούν να εξασφαλίσουν υψηλότερες αποδόσεις**, συμβάλλοντας στη μείωση της χρήσης και του κινδύνου των χημικών φυτοφαρμάκων κατά το ήμισυ και μειώνοντας την εξάρτηση της ΕΕ από τις γεωργικές εισαγωγές.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι νέες αυτές τεχνικές οδηγούν σε **πιο στοχευμένες, ακριβείς και ταχύτερες αλλαγές** σε σχέση με τις συμβατικές τεχνικές, με την ανάπτυξη καλλιεργειών ίδιων με εκείνες που θα μπορούσαν να είχαν επιτευχθεί με τις κλασικές τεχνικές, όπως η επιλογή σπόρων και η διασταύρωση.

Η πρότασή μας:

- θα δημιουργήσει **δύο κατηγορίες φυτών** που παράγονται με ΝΓΤ: φυτά ΝΓΤ συγκρίσιμα με τα φυτά που απαντούν στη φύση ή τα συμβατικά φυτά, και φυτά ΝΓΤ με πιο σύνθετες τροποποιήσεις·
- οι δύο κατηγορίες θα υπόκεινται σε διαφορετικές απαιτήσεις για την πρόσβαση στην αγορά, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών χαρακτηριστικών και προφίλ κινδύνου τους. Τα φυτά της πρώτης κατηγορίας θα πρέπει να κοινοποιούνται. Τα φυτά της δεύτερης κατηγορίας θα υποβάλλονται στην εκτενέστερη διαδικασία της οδηγίας για τους ΓΤΟ·
- θα δώσει **κίνητρα** για την καθοδήγηση της ανάπτυξης των φυτών προς την κατεύθυνση της μεγαλύτερης βιωσιμότητας·
- θα διασφαλίσει τη **διαφάνεια** σχετικά με όλα τα φυτά ΝΓΤ στην αγορά της ΕΕ (για παράδειγμα, μέσω της επισήμανσης των σπόρων)·
- θα προσφέρει άρτια **παρακολούθηση** των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων των προϊόντων ΝΓΤ.

### **Πιο βιώσιμο και ποικιλόμορφο φυτικό και δασικό αναπαραγωγικό υλικό**

Ο ευρωπαϊκός τομέας σπόρων είναι ο **μεγαλύτερος εξαγωγέας** στην παγκόσμια αγορά σπόρων προς σπορά (20 % της παγκόσμιας αγοράς με εκτιμώμενη αξία 7-10 δισ. ευρώ και 7.000 εταιρείες, κυρίως ΜΜΕ). Είναι σημαντικό η νομοθεσία να συμβαδίζει με την εξέλιξη της επιστήμης. Η παρούσα πρόταση θα επικαιροποιήσει και θα απλουστεύσει τους υφιστάμενους κανόνες, ορισμένοι από τους οποίους θεσπίστηκαν πριν από περισσότερα από 50 χρόνια.

Ο προτεινόμενος κανονισμός για την παραγωγή και την εμπορία φυτικού και δασικού αναπαραγωγικού υλικού θα αυξήσει την **ποικιλία και την ποιότητα των σπόρων, των μοσχευμάτων και άλλου φυτικού αναπαραγωγικού υλικού** (ΦΑΥ). Έτσι, θα διασφαλιστούν **σταθερές αποδόσεις**, με τη θωράκιση φυτικών ποικιλιών για το μέλλον μέσω δοκιμών βιωσιμότητας (π.χ. ανθεκτικότητα στις ασθένειες). Οι σπόροι θα **προσαρμοστούν επίσης καλύτερα στις πιέσεις της κλιματικής αλλαγής**, θα συμβάλουν στη διατήρηση της **γενετικής ποικιλομορφίας** των καλλιεργειών και θα διασφαλίσουν την **επισιτιστική ασφάλεια**. Η πρόταση θα **μειώσει τη γραφειοκρατία** και θα αυξήσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων καταχώρισης και πιστοποίησης.

Όσον αφορά το δασικό αναπαραγωγικό υλικό, θα βοηθήσουμε ώστε το κατάλληλο δέντρο να φυτευτεί στο κατάλληλο μέρος, ώστε τα δάση να είναι καλύτερα προσαρμοσμένα στην κλιματική αλλαγή. Η **γενετική βελτίωση των δέντρων επιτρέπει την επιτάχυνση της προσαρμογής των δασών στην κλιματική αλλαγή**, διασφαλίζοντας έτσι τη συνέχιση της παραγωγικότητάς τους στο μέλλον.

## Μείωση των αποβλήτων τροφίμων και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων

Περίπου 59 εκατομμύρια τόνοι τροφίμων (131 kg/κάτοικο) σπαταλούνται κάθε χρόνο στην ΕΕ, με εκτιμώμενη αγοραία αξία 132 δισ. ευρώ. Πάνω από το ήμισυ της σπατάλης τροφίμων (53 %) παράγεται από τα νοικοκυριά, ακολουθούμενη από τον τομέα της μεταποίησης (20 %). Η καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων έχει τριπλό όφελος: **εξοικονομεί τρόφιμα για ανθρώπινη κατανάλωση** και, ως εκ τούτου, **συμβάλλει στην επισιτιστική ασφάλεια**. Βοηθά τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές να **εξοικονομούν χρήματα** και **μειώνει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων**.

Για να επιταχυνθεί η πρόοδος της ΕΕ, η Επιτροπή προτείνει, έως το 2030, τα κράτη μέλη να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων κατά 10 % στη μεταποίηση, και κατά 30 % (κατά κεφαλήν) από κοινού στο λιανικό εμπόριο και την κατανάλωση (εστιατόρια, υπηρεσίες εστίασης και νοικοκυριά).

Τα **απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων** επιβαρύνουν επίσης περιορισμένους φυσικούς πόρους. Περίπου το 78 % των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων δεν συλλέγονται χωριστά από τους καταναλωτές και καταλήγουν σε μεικτά οικιακά απόβλητα που προορίζονται για αποτέφρωση ή υγειονομική ταφή. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη σημερινή πρόταση παρέχονται σε [ειδικό δελτίο Τύπου](#).

### Επόμενα βήματα

Οι προτάσεις θα συζητηθούν τώρα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

### Ιστορικό

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι απαραίτητη για την υγεία των ανθρώπων και του πλανήτη μας. Από την παρουσίασή της τον Δεκέμβριο του 2019, έχει κινητοποιήσει έναν [βαθύ και ολιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας και της οικονομίας μας](#). Η σημερινή δέσμη μέτρων συμπληρώνει τις προηγούμενες προτάσεις στο πλαίσιο του πυλώνα «φυσικοί πόροι» της Πράσινης Συμφωνίας.

Οι πρωτοβουλίες αυτές και οι στόχοι τους βασίζονται σε λύσεις που παρέχονται από τη φύση, τον καλύτερο σύμμαχό μας στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, ιδίως για την ενίσχυση των απορροφήσεων άνθρακα από φυσικές καταβόθρες, την υλοποίηση του νομοθετήματος της ΕΕ για το κλίμα και την τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει τόσο της συμφωνίας του Παρισιού όσο και του πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ, πρέπει επείγοντως να ενισχύσουμε την ανθεκτικότητα των φυσικών οικοσυστημάτων σε ολόκληρη την ΕΕ, να αυξήσουμε την ικανότητά τους να μας βοηθήσουν να προσαρμοστούμε στην κλιματική αλλαγή και να διατηρήσουμε την παραγωγική τους ικανότητα για τη διασφάλιση διαρκούς επισιτιστικής και υλικής ασφάλειας.

### Για περισσότερες πληροφορίες

[Ανακοίνωση για τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων](#)

[Πρόταση για τις νέες γονιδιωματικές τεχνικές](#)

[Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με τις νέες γονιδιωματικές τεχνικές](#)

[Ενημερωτικό δελτίο για τις νέες γονιδιωματικές τεχνικές](#)

[Παρουσίαση για τις νέες γονιδιωματικές τεχνικές](#)

[Πρόταση για το φυτικό και δασικό αναπαραγωγικό υλικό](#)

[Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με το φυτικό και δασικό αναπαραγωγικό υλικό](#)

[Ενημερωτικό δελτίο για το φυτικό και δασικό αναπαραγωγικό υλικό](#)

[Πρόταση για τη σπατάλη τροφίμων](#)

[Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων](#)

[Ενημερωτικό δελτίο για τη σπατάλη τροφίμων](#)

[Πρόταση για το έδαφος](#)

[Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με το έδαφος](#)

[Ενημερωτικό δελτίο για το έδαφος](#)

[Πρόταση για τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων](#)

[Δελτίο Τύπου για τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων](#)

Quotes:

Πριν από σχεδόν δύο χρόνια, παρουσιάσαμε τη δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % (Fit for 55) για την υλοποίηση του πυλώνα της Πράσινης Συμφωνίας για το κλίμα. Σήμερα συμπληρώνουμε τις προηγούμενες προτάσεις μας για την αποκατάσταση της φύσης και τη μείωση των χημικών φυτοφαρμάκων, ώστε να στηριχθεί ο πυλώνας της φύσης της Πράσινης Συμφωνίας. Οι προτάσεις αυτές συνδέονται στενά μεταξύ τους και με την ανάγκη κλιματικής δράσης: τα υγιή εδάφη απορροφούν περισσότερο άνθρακα, συγκρατούν περισσότερα ύδατα και προστατεύουν από τις ξηρασίες. Και καθιστώντας δυνατή την ασφαλή χρήση νέων γονιδιοματικών τεχνικών, οι γεωργοί θα έχουν πρόσβαση σε πιο ανθεκτικές καλλιέργειες που απαιτούν λιγότερα φυτοφάρμακα. κ. Φρανς Τίμερμανς, εκτελεστικός αντιπρόεδρος για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία - 05/07/2023

Η καινοτομία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του θεματολογίου μας για τη βιωσιμότητα στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας, ιδίως στον τομέα των τροφίμων. Θέλουμε να δώσουμε στους γεωργούς μας τα εργαλεία για την παραγωγή υγιεινών και ασφαλών τροφίμων, προσαρμοσμένων στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες και με σεβασμό για τον πλανήτη μας. Αυτό περιλαμβάνει νέους κανόνες για τη χρήση νέων γονιδιοματικών τεχνικών και εκσυγχρονισμένους κανόνες για τα φυτά και τους δασικούς σπόρους, με σκοπό την τόνωση της ποικιλομορφίας, των βιώσιμων πρακτικών και της επιστημονικής ασφάλειας και την ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Επίσης, σήμερα εντείνουμε τη δράση μας κατά της σπατάλης τροφίμων, ώστε να ελαχιστοποιήσουμε την απώλεια τροφίμων και να ενισχύσουμε την επιστημονική μας ασφάλεια. Έχουμε τώρα την ευκαιρία να σχεδιάσουμε το μέλλον, να επανασχεδιάσουμε τον τρόπο με τον οποίο παράγουμε και καταναλώνουμε τα τρόφιμά μας και να προσφέρουμε στους πολίτες μας μεγαλύτερη επιλογή ασφαλών, βιώσιμων και θρεπτικών προϊόντων. Αυτό αποτελεί επίσης ευκαιρία για τον γεωργικό τομέα και τη βιομηχανία τροφίμων της ΕΕ να αναλάβουν ηγετικό ρόλο προκειμένου να καταστήσουν τη βιωσιμότητα το σήμα κατατεθέν τους και να διατηρήσουν την πρωτοπορία σε παγκόσμιο επίπεδο. κ. Στέλλα Κυριακίδου, επίτροπος Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων - 05/07/2023

Σήμερα βάζουμε τα θεμέλια για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία! Κυριολεκτικά. Η πρότασή μας, η οποία θα οδηγήσει στην πρώτη ευρωπαϊκή πράξη για τα εδάφη, θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα της Ευρώπης και θα διασφαλίσει ένα βιώσιμο μέλλον για τους γεωργούς, τους ιδιοκτήτες γης και τους πολίτες μας. Εν ολίγοις, ορίζει νομικά τα υγιή εδάφη και μας επιτρέπει τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την κατάσταση των εδαφών, καθιστά τη βιώσιμη διαχείριση του εδάφους τον κανόνα και συμβάλλει σημαντικά στην απομόλυνση των μολυσμένων εδαφών. Μέσω της επένδυσης στα εδάφη μας θα θέσουμε τα σωστά θεμέλια για όλα τα άλλα στοιχεία στα οποία βασιζόμαστε. Ο κ. Βιργκίνιους Σινκέβιτσιους, επίτροπος Περιβάλλοντος, Ωκεανών και Αλιείας, δήλωσε: - 05/07/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Stefan DE KEERSMAECKER](#) (+32 2 298 46 80)  
[Célia DEJOND](#) (+32 2 298 81 99)  
[Adalbert JAHNZ](#) (+ 32 2 295 31 56)  
[Daniela STOYCHEVA](#) (+32 2 295 36 64)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Vegetables](#)